

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Біологічний факультет
Кафедра екології

Затверджено
на засіданні кафедри екології
біологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 17 від 20.07. 2020 р.)

Завідувач кафедри
доц. Мамчур З.І.

Силабус з навчальної дисципліни
СТАЛИЙ РОЗВИТОК
ТА ЕКООСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ
що викладається в межах ОПП II (магістерського) рівня вищої
освіти для здобувачів спеціальності 101 “Екологія”

Назва курсу	Сталий розвиток та екоосвітня діяльність (СРтаЕД)
Адреса викладання курсу	вул. Саксаганського 1, 79005 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	біологічний факультет, кафедра екології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	101 “Екологія”
Викладачі курсу	Мамчур Звенислава Ігорівна, к.б.н., доцент, зав. кафедри екології https://bioweb.lnu.edu.ua/employee/mamchur-z-i Думич Оксана Яківна, к.б.н., доцент кафедри екології https://bioweb.lnu.edu.ua/employee/dumych-o-ya
Контактна інформація викладачів	zvenyslava.mamchur@lnu.edu.ua oksana.dumych@lnu.edu.ua
Консультації з курсу відбуваються	Консультації проводяться в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю): вул. Саксаганського,1, ауд. 203, а також у он-лайн у системі Moodle (час консультацій попередньо узгоджується через електронну пошту викладача).
Сторінка курсу	http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=1450
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати здобувачам необхідні знання головних засад концепції і цілей сталого розвитку, а також методів, засобів й форм в екоосвітній діяльності.
Коротка анотація курсу	Сталий розвиток та екоосвітня діяльність є нормативною навчальною дисципліною з циклу професійної та практичної підготовки зі спеціальності 101 “Екологія” , котра викладається упродовж сьомого семестру обсягом 6 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою викладання навчальної дисципліни “Сталий розвиток і екоосвітня діяльність” є вивчення студентами цілей і основних принципів сталого розвитку суспільства у 21 столітті, ознайомлення з підходами і способами переходу до сталого розвитку у світовій практиці, формування базових знань з проблем взаємодії людини і довкілля згідно з принципами сталого розвитку на глобальному, регіональному і локальному рівнях та підготовка кадрів до професійної діяльності на засадах сталого розвитку, сприяння системному аналізу та вмінню використовувати національний і світовий досвід в екології і освітній діяльності, формування у магістрів вмінь і навичок до освітньо-виховної роботи з учнями та студентами у векторі сталого розвитку з метою формування екологічно свідомих особистостей українського суспільства.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боголюбов В.М. Формування змісту освіти в інтересах сталого розвитку суспільства / Високоякісна, доступна, випереджальна освіта [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://blogs.lb.ua/kyiv_2025/121320_visokoyakisna_dostupna_viperedzh.html. 2. Висоцька О. С. Освіта для сталого розвитку: Науково-методичний посібник. – 3. Дніпропетровськ, 2011. 200 с. 4. Голубець М. А. Розвиток «сталий» чи «збалансований»? / М. А. Голубець // Український географічний журнал. – 2006. – № 2. С. 66–69. 5. Кононенко О.Ю. Актуальні проблеми сталого розвитку: навчально-методичний посібник / О.Ю. Кононенко. –К.: ДП «Прінт сервіс», 2016. 109 с. 6. Мамчур З., Джура Н., Думич О., Чуба М., Драч Ю., Подан І. Екологічні аспекти 7. виконання цілей сталого розвитку в Україні // Сталий розвиток – стан та перспективи: 8. Матеріали Міжнародного наукового симпозиуму SDEV‘2018 (28 лютого–3 березня 9. 2018 року, Львів-Славське, Україна). – Львів, 2018. – С. 55 – 58. 10. Методи оцінки екологічних втрат: Монографія / За ред. д.е.н. Л.Г. Мельника та к.е.н.

	<p>О.І. Корінцевої. – Суми: ВТД „Університетська книга”, 2004. 288 с.</p> <p>11. Національна доповідь "Освіта для сталого розвитку", 2007. 142 с.</p> <p>12. Національна парадигма сталого розвитку України / за заг. ред. Б. Є. Патона. – К. : ДУ«Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», 2012. 72 с.</p> <p>13. Пометун О. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід / О. Пометун, Л. Пироженко. – К. : А.П.Н., 2002.</p> <p>14. Пометун О. Уроки для сталого розвитку : навч. посіб. для учнів 8 класу загальноосвітніх шкіл / О. Пометун, Л. Пилипчатіна, І. Сущенко. – Вид. 2-ге, випр. і доповн. – Д. : Ліра, 2013. – 116 с.</p> <p>15. Пометун О. Уроки для сталого розвитку: Як організувати позакласну роботу учнів основної школи : метод. посіб. для класних керівників 5–7 класів загальноосвітніх навчальних закладів / О. Пометун, І. Сущенко, О. Топузов. – К. : Освіта, 2011.</p> <p>16. Проект Стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки, 2011. 144с.</p> <p>17. Рижак Л. Філософія сталого розвитку людства: навч.-метод. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 518 с.</p> <p>18. Садовенко. А.П. Сталий розвиток суспільства: навчальний посібник / А.П.Садовенко, В.І.Середа, Є.О.Врадій. – К., 2009. 239 с.</p> <p>19. Стратегія сталого розвитку // За ред. В.М.Боголюбова. К. 2008. 264 с.</p> <p>20. Adams, W. M. and Jeanrenaud, S. J. (2008). Transition to Sustainability: Towards a Humane and Diverse World. Gland, Switzerland: IUCN. 108 pp.</p> <p>21. Hulse J. H. Sustainable Development at Risk: Ignoring the Past. / J. H. Hulse — New Delhi: Cambridge University Press India Pvt. Ltd. Ottawa: International Development Research Centre, 2007. 390 p.</p> <p>Інтернет-ресурси:</p> <p>1. Освіта для сталого розвитку в дії http://www.esd.org.ua/node/892</p> <p>2. http://www.ecoosvita.org.ua/</p> <p>3. Сталий розвиток - https://en.wikipedia.org/wiki/Sustainability</p> <p>4. Sustainable development - http://blogs.worldwatch.org/sustainabilitypossible/</p> <p>5. Освіта для сталого розвитку. Національна доповідь за 2012 рік (скорочено) http://dea.gov.ua/chapter/osvita_dlya_stalogo_rozvitku_nacional4na_dopovid4_skorocho</p> <p>6. Концепція регіональної системи освіти для сталого розвитку http://dea.gov.ua/chapter/koncepciya_regional4noi_sistemi_osviti_dlya_stalogo_rozvitku</p> <p>7. Цілі сталого розвитку - http://sdg.org.ua/ua/</p> <p>Повний список літератури розміщено на : http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=1450</p>
Тривалість курсу	180 год. упродовж 1 семестру
Обсяг курсу	32 год лекцій, 32 години практичних занять та 116 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу здобувач буде :</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні поняття, концепцію та шляхи реалізації сталого розвитку; • екологічні проблеми і взаємозв'язок з загальними проблемами розвитку спільноти людей; • методи оцінки еколого-соціально-економічно збалансованого розвитку суспільства; • умови і механізми забезпечення сталого розвитку країн; • завдання спеціалістів-екологів у вирішенні сучасних екологічних проблем; • екологічні наслідки поглиблення глобальних проблем на планеті; • основні засади світової стратегії освіти для сталого розвитку; • моделі освіти для сталого розвитку; • принципи, форми і методи організації освітньої діяльності на засадах педагогіки емпатерменту; • сучасні проблеми наукових досліджень для реалізації концепції сталого розвитку, вміння їх імплементувати в зміст екоосвітньої діяльності; • приклади міжнародної співпраці в галузі освіти для сталого розвитку. <p>вміти:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • реалізовувати концепції сталого розвитку на регіональному і локальному рівнях; • застосовувати отримані знання для аналізу екологічних наслідків глобальних проблем людства; • реалізовувати екологічні розділи довгострокових планів дій – Порядку денного 21 століття; • самостійно визначати напрями сталого розвитку на регіональному і локальному рівнях; • застосовувати принципи і концепції сталого розвитку у виробничій і соціально-культурній діяльності; • моделювати можливі шляхи вирішення проблем і прогнозувати наслідки результатів антропогенної діяльності, проводити інтегральну екологічну оцінку для визначення загальної екологічної ситуації; • впроваджувати в практику екоосвітньої діяльності педагогічні інновації та науковий досвід; • організовувати екоосвітню діяльність на засадах педагогіки мотивації і натхнення на дії (емпауерменту); • формувати звички соціально відповідальної поведінки у повсякденному житті для збереження довкілля загалом й адаптації до умов проживання на певній території зокрема; • планувати й організовувати групову діяльність в екокомандах під час проведення тренінгів, виконання домашніх дослідницьких завдань (аудитів) і різних форм еколого-просвітницької діяльності; • проводити різноманітні лекції, тренінги, заняття, форми дискусій і диспутів у рамках екоосвітньої діяльності для різних груп населення
Ключові слова	Сталий розвиток, цілі сталого розвитку, індекси сталого розвитку, глобальні екологічні проблеми, міжнародна діяльність у сфері сталого розвитку, освіта для сталого розвитку, неформальна екологічна освіта, тенденції розвитку освіти в сучасному світі, екоосвітня діяльність.
Формат курсу	Очний
	Проведення практичних занять і консультації для кращого розуміння
Теми	Подано в Таблиці нижче
Підсумковий контроль, форма	Екзамен у 1 семестрі
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з екологічних дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату дисципліни, розуміння основних засад та тенденцій впровадження ідей сталого розвитку
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки), дискусія. Бесіди з обговорення проблем, роботи в малих групах, дискусійні семінари, колаборативне навчання (спільні розробки і проекти). Теми, завдання представлені в системі Moodle. Консультації. Організація самостійної роботи, самоконтроль.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, комп'ютерні програми, проектор.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Політика виставлення балів. За 100-бальною шкалою: Участь у семінарсько-практичних заняттях (32 заняття = 32 бали). Модульний контроль (два модулі по 9 балів – разом 18 балів). Іспит – 50 балів Всього 100 балів</p> <p>Академічна доброчесність: Роботи здобувачів є виключно оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку чи екзамену	Матеріали розміщені: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=1450
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу на сайті: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=1450

Схема курсу

Модуль 1. Теоретичні засади стратегії сталого розвитку та основи збалансованого управління соціально-економічним розвитком			
1	Поняття про сталий розвиток. Становлення і періоди формування концепції сталого розвитку	<i>Лекція - 2 год, Практичне заняття – 2 год самостійна робота – 7,25 год</i>	1 тжд
2	Рівні ієрархічної організації сталого розвитку: індивідуальний, локальний, національний і глобальний	<i>Лекція - 2 год, Практичне заняття – 2 год самостійна робота – 7,25 год</i>	1 тжд
3	Народонаселення, основні поняття, сучасний стан і проблеми	<i>Лекція - 2 год, Практичне заняття – 2 год самостійна робота – 7,25 год</i>	1 тжд
4	Енергетичні ресурси та продовольча безпека як основа забезпечення сталого розвитку суспільства	<i>Лекція - 2 год, Практичне заняття – 2 год самостійна робота – 7,25 год</i>	1 тжд
5	Зелена економіка в контексті реалізації концепції сталого розвитку	<i>Лекція - 2 год, Практичне заняття – 2 год самостійна робота – 7,25 год</i>	1 тжд
6	Індекси сталого розвитку.	<i>Лекція - 2 год, Практичне заняття – 2 год самостійна робота – 7,25 год</i>	1 тжд
7	Моніторинг стану соціально-економічних і екологічних систем	<i>Лекція - 2 год, Практичне заняття – 2 год самостійна робота – 7,25 год</i>	1 тжд
8	Стратегія і тактика реалізації екологічної політики. Екологічні конфлікти	<i>Лекція - 2 год, Практичне заняття – 2 год самостійна робота – 7,25 год</i>	1 тжд
Змістовий модуль 2. Освіта для сталого розвитку. Теорія і методика екоосвітньої діяльності			
9	Місце освіти для сталого розвитку в Концепції сталого розвитку	<i>Лекція - 2 год, Практичне заняття – 2 год самостійна робота – 7,25 год</i>	1 тжд
10	Особливості організації ОСР: світовий та український досвід	<i>Лекція - 2 год, Практичне заняття – 2 год самостійна робота – 7,25 год</i>	1 тжд
11-12	Напрями гуманістичної педагогіки, особливості педагогіки емпauerменту (мотивації і натхнення на дії) та її роль в екоосвітній діяльності	<i>Лекція - 4 год, Практичні заняття – 4 год самостійна робота – 14,5 год</i>	2 тжд
13	Особливості змісту та планування екоосвітньої діяльності у навчальних закладах	<i>Лекція - 2 год, Практичне заняття – 2 год самостійна робота – 7,25 год</i>	1 тжд
14 - 15	Реалізація ОСР на різних рівнях неформальної освіти	<i>Лекція - 4 год, Практичні заняття – 4 год самостійна робота – 14,5 год</i>	2 тжд
16	Освіта упродовж життя	<i>Лекція - 2 год, Практичне заняття – 2 год самостійна робота – 7,25 год</i>	1 тжд